

РЕШЕНИЕ

№ 5909

гр. София, 19.12.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 2-РИ СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и осми ноември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: **ГЕРГАНА Б. ЦОНЕВА**

при участието на секретаря **НАДЕЖДА В. ПОПОВА**
като разгледа докладваното от **ГЕРГАНА Б. ЦОНЕВА** Административно наказателно дело № 20231110214572 по описа за 2023 година

за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 58д - 63д ЗАНН.

Образувано е по жалба от М. А. Б., ЕГН *****, срещу наказателно постановление №23-4332-015597 от 07.08.2023 г., издадено от Началник група при ОПП - СДВР, с което на жалбоподателя, на основание чл.177, ал.1, т.2 от Закона за движение по пътищата (ЗДвП), е наложено административно наказание „Глоба“ в размер на 100,00 /сто/ лева за неизпълнено правно задължение по чл.162, ал.1 от ЗДвП.

В депозираната жалба се оспорва оценката на наказващия орган относно наличието на нарушение, като се твърди неправилно приложение на материалния закон. Правят се възражения за доказателствена необезпеченост на твърдението, че е изтекъл тримесечният срок, в рамките на който българските граждани могат да ползват чуждестранни свидетелства за правоуправление, установен в чл.162, ал.1 от ЗДвП, тъй като последното излизане на Б. извън границите на държавата било реализирано на 25.06.2023 г. Оспорва се и тезата, че притежаваният от него документ не бил валиден. Отправя се упрек към непълнотата на проведената доказателствена дейност, която е лишила органите от възможността да бъдат установени различни факти, придаващи несъставомерност на деянието. Формулирана е молба за цялостната отмяна на наказателното постановление.

В проведеното открито съдебно заседание жалбоподателят, редовно призован, не се явява и не се представлява.

Въззиваемата страна, редовно призована, не изпраща представител, който да вземе отношение по фактите и приложимия закон.

Жалбата е подадена в законоустановения срок, от процесуално легитимирано лице и съдържа всички изискуеми реквизити обуславящи нейната редовност, което предполага

пораждането на предвидения в закона суспензивен и деволутивен ефект, а разгледана по същество се явява ОСНОВАТЕЛНА.

ОТ ФАКТИЧЕСКА СТРАНА:

На 03.07.2023 г., около 01:14 ч., в гр.София, по общински път №SOF1020 (път I-6), с посока на движение от гр.София към гр. Перник, жалб. М. А. Б. управлявал моторно превозно средство - лек автомобил марка/модел „XX”, с рег. № XXXX. На КПП „Владя” превозното средство било забелязано от полицейските служители при ОПП – СДВР – свид. М. Х Т. и П Х. Х., които се намирали на пост на посоченото място. Органите на реда спрели нарушителя и пристъпили към документална проверка. В нейния ход Б. се легитимирал с българска лична карта. Представил обаче свидетелство за управление, издадено в Кралство Великобритания с №X и валидно до 09.12.2023 г.

Полицейският служител Т. преценил, че водачът е извършил административно нарушение. Поради това съставил срещу него Акт за установяване на административно нарушение (АУАН) бл.№ 738499 от 03.07.2023 г., в който били отразени обстоятелствата по нарушението, неговите фактически признаци и правната им квалификация - управление на автомобил със СУМПС, което не е издадено от държава - членка на Европейския съюз, или от друга държава - страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или от Конфедерация Швейцария, без да е подменено след изтичане на тримесечния срок от датата на пребиваване на Б. на територията на страната – нарушение на чл.162, ал.1 от ЗДвП. Актът бил съставен в присъствието на П Х., който бил очевидец на извършеното нарушение и неговото установяване, бил подписан от актосъставителя и свидетеля по него и бил връчен на жалбоподателя. Последният го подписал, като вписал, че има възражения. Допълнителни такива обаче в писмена форма не постъпили в срока по чл.44, ал.1 от ЗАНН.

Въз основа на съставения АУАН, на 07.08.2023 г. Началник група при ОПП-СДВР издал и атакуваното НП №23-4332-015597, в което били описани всички обстоятелства по двете нарушения. На жалбоподателя било наложено наказание на основание чл.177, ал.1, т.2 от ЗДвП - „Глоба” в размер на 100,00 (сто) лева за нарушение на чл.162, ал.1 от ЗДвП. Санкционният акт бил връчен на 19.09.2023 г. на жалбоподателя. Жалбата срещу него била подадена на 02.10.2023 г., видно от пощенското клеймо.

Изложената фактическа обстановка се установява от събраните по делото доказателствени материали: гласните доказателства, съдържащи се в показанията на свидетеля Т. и от приобщените към доказателствения материал по реда на чл.283 от НПК писмени доказателства: справка-картон на водача Борисов, Заповед №513з-9365/03.06.2020 г. на Министъра на вътрешните работи, Заповед №8121к-13470/23.10.2019 г. На министъра на вътрешните работи, акт за встъпване в длъжност, заповед №8121з-1632/02.12.2021 г. на министъра на вътрешните работи, писмен отговор от Отдел „БДС“ - СДВР.

При проведения непосредствен разпит на свидетеля Т., той заяви, че не пази съхранен спомен за случая, а това обстоятелство обуслови предявяването на АУАН бл. №738499/03.07.2023 г., съгласно разпоредбата на чл. 284 НПК. Предупреден за наказателната отговорност по чл. 290, ал. 1 НК полицейският служител изрично потвърди положения от него подпис в съответната графа за актосъставител в документа. Дистанцира се обаче от конкретика, като не успя да сподели повече подробности за нарушението. Принципно сподели, че е обичайна практиката, информацията относно продължителността на пребиваването на гражданите на територията на страната да се събира чрез разговор с дежурната част на ОПП – СДВР, които извършвали директна справка в поддържаната електронна система с данни от граничния контрол. Поясни обаче, че ни би могъл да гарантира тяхната изчерпателност, доколкото допълнителна проверка не е предприемал.

Макар и неспособността да се възпроизведат детайли да е обяснима с изминалия период от време, рутинността на извършваната дейност и множеството идентични казуси в рамките на работния график, декларацията на разпитваното лице, че поддържа изложеното в АУАН, за този съд остава формална, доколкото тя не намира достатъчна подкрепа от други обективни доказателствени източници. Следва да се отбележи, че АУАН не се ползва с презумптивна доказателствена сила /подобно разбиране противоречи на нормативен акт от по-висша степен – чл. 84 ЗАНН, вр. чл. 14, ал. 2 НПК, поради което същата се явява неприложима, имайки предвид и дадените задължителни указания от върховния съд в тази насока/, поради което и отразените в него констатации подлежат на доказване с всички допустими способи за събиране и проверка на доказателствен материал, установени в НПК. Невъзможността да бъде проверена правилността на същите указва единствено необезпеченост на тезата на наказващия орган за извършеното нарушение.

Изводи в противната насока не биха могли да се формират и въз основа на приобщената по служебна инициатива на съда справка – извлечение от интегрираната информационна система „БДС“, администрирана от СДВР, за жалбоподателя. Макар в представения документ да фигурират дати на излизане и влизане на Б. през контролно-пропускателните пунктове в страна в периода на 2022 – 2023 г., изрична е бележката, вписана в него, че информацията не може да претендира за изчерпателност. Причина се открива в действието на Директива 2004/38/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 година, относно правото на гражданите на Съюза и на членовете на техните семейства да се движат и да пребивават свободно на територията на държавите – членки. Съобразно посочения регламент, българските граждани се проверяват по метода „Преценка на риска“, в резултат на което сведенията за техни пътувания, предприети през границите на държавата до други държави – членки на Европейския съюз след 2007 г. не са пълни. В този смисъл и предвид отсъствието на ангажирани от наказващия орган допълнителни доказателства, за съда остават необорени твърденията на жалбоподателя, че е преминал през границите на държавата на 26.05.2023 г., която дата отстои на по-кратък от тримесечен срок от датата на извършената спрямо него полицейска проверка. С тези аргументи съдът намира и приобщените писмени доказателства за неинформативни досежно конкретното проявление на нарушението като виновно поведение на лице, реализирано в обективната действителност.

ОТ ПРАВНА СТРАНА:

Административнонаказателното производство е строго формален процес, доколкото чрез него в значителна степен се засягат правата и интересите на физическите и юридически лица. Последното обуславя и съдебният контрол, установен с разпоредбите на ЗАНН и предвиден за издадените от административните органи наказателни постановления, да се съсредоточава върху тяхната законосъобразност. По аргумент от чл.84 от ЗАНН, вр. с чл.14, ал.2 от НПК съдът е длъжен служебно да издири обективната истина и приложимия материален закон, като съобразява императива относно извършването на обективно, всестранно и пълно изследване на всички обстоятелства по делото, независимо от наведените от жалбоподателя аргументи, респ. фактическите констатации, заложили в АУАН или наказателното постановление.

Съдът след извършена проверка на съставения АУАН и издаденото въз основа на него НП прие, че не са налице процесуални нарушения относно компетентността на длъжностните лица, които са ги издали. Административнонаказателното производство е образувано със съставянето на АУАН в предвидения от ЗАНН 3-месечен срок от откриване на нарушителя, респективно 1-годишен срок от неизпълнението на правното задължение. От своя страна обжалваното наказателно постановление е постановено в 6 – месечния

давностен срок. Ето защо са спазени всички срокове, визирани в разпоредбата на чл. 34 ЗАНН, за законосъобразното ангажиране на административнонаказателната отговорност на жалбоподателя от формална страна.

Съставът на настоящата инстанция обаче намира, че в хода на административнонаказателното производство са допуснати съществени процесуални нарушения, довели до ограничаване правото на посоченото като нарушител лице да разбере фактическите параметри на предявената му отговорност.

Съставянето на актове за извършеното административно нарушение е основополагащ елемент от всяко административно производство. Това е дейност от процесуално естество, от чието добросъвестно и законосъобразно осъществяване зависи ефективността на последващата юрисдикционна-наказателна дейност. Чрез съставения акт се сезира оторизираният административнонаказващ орган със съответния административнонаказателен спор и се иска от него да се произнесе по същия, като се внася твърдение, че е налице виновно извършено административно нарушение от определен вид. Абсолютно задължително е в акта за установяване на административно нарушение и в наказателното постановление административното нарушение, което е вменено във вина на нарушителя и за което той е санкциониран, да бъде описано точно, прецизно и разбираемо, както и да съдържа всички обективни и субективни признаци на посочената като нарушена норма от съответния нормативен акт. Също така следва да съществува правно единство между описаното като нарушение текстово и цифрово в акта и в наказателното постановление.

Съставеният в конкретния случай АУАН не отговаря на императивните изисквания на разпоредбата на чл.42, т.5 от ЗАНН, доколкото извършеното описание на приетото за реализирано от жалбоподателя нарушение не кореспондира на приложената към него материалноправна норма, посочена като накърнена. Не са удовлетворени изискванията за пълнота на обвинителната теза и адекватното упражняване на реципрочното ѝ право на защита на лицето, срещу което се насочва административнонаказателната принуда. Този порок е пренесен и в издаденото въз основа на акта наказателно постановление, в което на отделно основание се констатира допълнителни пропуски. Те се изразяват в несъответствие между приложената спрямо фактите и посочената тяхна материалноправна квалификация санкционна норма, с което е накърнена разпоредбата на чл.57, ал.1, т.6 от ЗАНН.

Административнонаказателната отговорност на жалбоподателя е ангажирана за нарушение на нормата на чл.162, ал.1 от ЗДвП. Съгласно посочения текст, българските водачи могат да управляват моторни превозни средства на територията на Република България с чуждестранни национални свидетелства, когато те не са издадени от държава – членка на Европейския съюз, или друга държава – страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или от Конфедерация Швейцария, в срок до 3 месеца от датата на влизането си в страната. Прецизният прочит на акта и на наказателното постановление обаче показва, че словесното описание на вмененото във вина на жалбоподателя нарушение не съответства на произтичащото от цитираната правна норма поведение. При неговата формулировка компетентните органи са посочили като правнорелевантни за отговорността на нарушителя единствено факта, свързан с ползването на валидно към датата на проверката свидетелство за управление на МПС, издадено в Кралство Великобритания и отсъствието на неговата „подмяна“, след повече от тримесечно пребиваване на територията на Република България. Отсъства обаче информация на коя дата е издаден документът и датата, на която Б. е влязъл в страната, за да се прецени дали към 03.07.2023 г. е изтекъл тримесечен срок, в рамките на който той е пребивавал на територията на страната. Касае се за обстоятелства, които разкриват значение за преценката дали удостоверителният документ е валиден или не, респ. началният момент, от който следва да се отброява течението на установения със същата разпоредба тримесечен срок.

Касае се за съществени обективни признаци от състава на вмененото нарушение, обуславящи неговата съставомерност. Те следва задължително да присъстват в обстоятелствената част на наказателното постановление. Елементите от състава на нарушението е незаконосъобразно да се извеждат по подразбиране и/или по предположение от доказателствените материали, още по- малко за неговото установяване да се използва техника на препращане към съдържанието на документи или изявления, съществуващи като факти извън материализираното волеизявление на наказващия орган. Последните биха могли да се ползват единствено с оглед тяхната доказателствена стойност за установяване съществуването на твърдени обстоятелства. Констатираните пропуски са съществени, доколкото са лишили санкционираното лице от възможността да съобрази и да изгради пълноценно и ефективно своята защита съобразно предявеното му изначално административно обвинение, чиито параметри се детерминират със съставения АУАН и се очертават окончателно посредством издаденото наказателно постановление.

Налице е и друг процесуален порок. Както бе споменато и при обсъждане на доказателствата, фактите, описани в обстоятелствената част на АУАН и НП и квалифицирани като нарушение на нормата на чл.162, ал.1 от ЗДвП, неправилно са отнесени към хипотезата на нарушение, санкционирано по реда на чл.177, ал.1, т.2 от ЗДвП. В предметния обхват на последната попадат случаи, в които водачът не е правоспособен, не притежава свидетелство за управление, валидно за категорията, към която спада управляваното от него моторно превозно средство, загубил е правоспособност по реда на чл. 157, ал. 4, свидетелството му за управление на моторно превозно средство е временно отнето по реда на чл. 171, т. 1 или т. 4 или по реда на чл. 69а от Наказателно-процесуалния кодекс, или е обявено за невалидно, тъй като е изгубено, откраднато или повредено. В конкретния случай самият административнонаказващ орган е приел, че ползваното от Б. СУМПС е било валидно, което обстоятелство е вписано в наказателното постановление. В тази връзка следва да се спомене и разпоредбата на чл.17, ал.12 от Наредба № I-157/01.10.2002г. за условията и реда за издаване на свидетелство за управление на МПС, отчета на водачите и тяхната дисциплина, съгласно която: *„Чуждестранно национално свидетелство за управление на МПС не се признава за валидно на територията на Република България, когато в резултат от извършената проверка по ал. 10 се установи, че свидетелството за управление на МПС е ограничено, временно отнето или отнето на територията на друга държава – членка на ЕС, както и в случай, че свидетелството е анулирано в друга държава – членка на ЕС.“* Подобни факти, като изчерпателно изброените в цитирания текст, не са установени. Тук е мястото да се посочи, че според правилата, оповестени чрез официалната електронна страница на Министерство на вътрешните работи на РБългария, раздел „Брекзит“, след изтичане на преходния период в Република България СУМПС, издадено от Обединеното кралство, ще бъде признавано като СУМПС, издадено от държава, която е договаряща страна по Конвенцията за движението по пътищата от 1968 г. и отговарящо на изискванията на приложение № 6 към нея. Вътрешното законодателство на нашата държава не предвижда разпоредба, която обявява невалидност на издадените преди 31.12.2020г. от Великобритания документи от този вид, чийто срок все още не е изтекъл. В този смисъл и свидетелството за управление на жалбоподателя попада в категорията на чл.162, ал.1 от ЗДвП. Доколкото по делото не се установи с категоричност неспособността на водача, то се явява изключено и приложението на санкционната норма на чл.177, ал.1, т.2 от ЗДвП. С тези съображения съдът приема, че не се разкрива и изискуемият конекситет между посочената като накърнена материалноправна норма и нейното словесно описание, от една страна и приложената спрямо нея санкционна разпоредба, от друга.

Изложените по- горе пороци кореспондират с нарушения на чл. 42, т. 4 и на чл. 57, ал. 1, т. 5 и т.6 от ЗАНН. Допуснатите пропуски при описанието на фактически обстоятелства в АУАН и НП водят до неопределеност на предмета на доказване и

невъзможност за проверка наличието на материалноправните предпоставки за налагане на наказание. В производството, на основание чл.63 от ЗАНН, въззивният съд може да потвърди или да измени наказателното постановление, но не и да внася промени в правната квалификация и във фактите, които я обосновават. Изискването към всеки гражданин да познава действащото в страната законодателство, не дерогира задължението на органите да съблюдают минимално изискуемото съдържание на своите актове, в случаите на инициране на наказателни процедури, доколкото подобно разбиране противоречи не само на императивните правила на ЗАНН и приложимите по силата на чл.84 от ЗАНН разпоредби на НПК, но и на разпоредбите на Европейската конвенция за защита правата на човека и основните свободи.

Само за пълнота, съдът намира за необходимо да сподели кратки аргументи по същество на казуса. Разкрива се недоказаност на фактическите твърдения на административнонаказващия орган, която не може да бъде преодоляна. Съдържанието на свидетелските показания, събрани в хода на съдебното следствие, анализирани заедно с възраженията на нарушителя и наличните по делото документи, не служи за изясняване на обстоятелствата от предмета на доказване. Изявлението на полицейския служител, разпитан пред съда, е напълно неинформативно относно протеклата полицейска проверка и установеното в нейния ход. Неясни остават източниците, върху които той се е позовал към момента на контролната си дейност. Не позволява изводи в тази насока и справка, изготвена от СДВР, в която, както бе посочено, категорично се подчертава невъзможността да се гарантира изчерпателност на информацията относно преминаванията на жалбоподателя през границите на държавата. От тази гледна точка не е постигната пълна доказаност на деянието и вината на дееца, необходими за реализирането на неговата отговорност. Проведеният анализ на данните, събрани преди издаването на НП е некоректен, доколкото е позован на доказателствена дейност, белязана от пропуски и предпоставила ангажиране на отговорност чрез презюмиране на факти, за които не е постигнато категорично познание.

Съобразно така изложените фактически и правни доводи, съдът приема, че административнонаказателното производство по налагане на административно наказание е опорочено от нарушения на формата на актовете, както и не е проведено всестранно и пълно, поради което и деянието остава недоказано от субективна страна. Тези констатации мотивират извода, че издаденият санкционен акт е незаконосъобразен и необоснован, поради което следва да бъде отменен.

Така мотивиран, на основание чл. 63, ал. 2, т.1 ЗАНН, **Софийски районен съд, НО, 2-ри състав,**

РЕШИ:

ОТМЕНЯ наказателно постановление №23-4332-015597 от 07.08.2023 г., издадено от Началник група при ОПП - СДВР, с което на М. А. Б., ЕГН *****, на основание чл.177, ал.1, т.2 от Закона за движение по пътищата (ЗДвП) е наложено административно наказание „Глоба“ в размер на 100,00 /сто/ лева за неизпълнено правно задължение по чл.162, ал.1 от ЗДвП, **като незаконосъобразно и неправилно.**

Решението подлежи на касационно обжалване пред Административен съд - София град, на основанията предвидени в НПК, и по реда на Глава Дванадесета от АПК, в 14-дневен срок от получаване на съобщението за изготвянето му.

Съдия при Софийски районен съд: _____